

„Nowa Reforma“ wychodzi dwa razy dziennie.

Numer poranny wychodzi codziennie prócz niedziel i dni świątecznych. — Numer popołudniowy wychodzi codziennie prócz niedziel i świąt.

PRENUMERATA WYNOŚI:

	rocznie	połrocznie	kwartał	tygodniowo
w Krakowie	54 kor.	12 kor.	6 kor.	2 kor.
w Austro-Węgzech:				
z jednorazową przesyłką poczt.	58	16	8	70 h.
z dwurazową	58	16	8	20
w Państwie Niemieckim	58	16	8	20
w innych państwach	58	16	8	20

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) uprasza się nadsyłać wprost do Administracji „Nowej Reformy“ w Krakowie, Nr rach. poczt. Kasy Oszczęd. 857.484.

Redakcja: ul. Jagiellońska 10. Administracja: ul. św. Anny 3. — Telefon Redakcji i Administracji Nr 41, dla rozmów zamiejscowych 1672. — Reklamę nadsyłać do Redakcji nie zwracając. We Lwowie sprzedaż numerów po 6 halercy: w Biurze dzienników S. Sokółskiego, ul. Jagiellońska 8 i w Biurze Płachy, ul. Karła Ludwika 9.

Cena numeru 4 hal., z przesyłką pocztową 6 hal.

NOWA

REFORMA

NUMER PORANNY

Prenumeratę przyjmują:

zamiejscową: Administracja „Nowej Reformy“ i wszystkie urzędy pocztowe; miejscową: Administracja „Nowej Reformy“. — Główna trafikarna w Ryńku. — Agencja J. Hopasa i A. Salomonowej, ul. Szczepańska 9; Biuro dzienników M. Kupczyka, ul. Jagiellońska 7; Trafika w Sukiennicach.

Zamiejscową prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) przyjmują: we Lwowie Biuro dzienników: A. Buchstab, ul. Karła Ludwika 12. — S. Sokółski, ul. Jagiellońska 3. — W Jarosławiu: A. Amster. — W Tarnowie: M. Reckach. — W Wiedniu: H. an. — H. Schmid (sprzedaż oddzielnych numerów), 1. Wollszell. — M. Dukes Nachf. & Co. (także w Hamburgu, Frankfurtu, Berlinie, Lipsku, Bazylei i Wroclawiu). — R. Mosse (także w Berlinie, Hamburgu, Monachium i Norymberdze). — H. Schuler (Wollszell). — W Paryżu: Société Matuelle de Publication „L'Echo“, directeur, Rue Rougemont 4. — Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje Administracja „Nowej Reformy“ za opłatą od miejsca wiersza drobnym piśmem (petit) za pierwszy raz 20 h., za każdy następny raz po 15 h. — Nadesłane po 60 h. od wiersza za każdy raz.

Ceny publiczne po 2 kor. od wiersza. Układ tablicowy, cyfrowy, skomplikowany, pierwszy raz 40 hal.

Załączniki do „Nowej Reformy“ (prospekty, wykazniki, ogłoszenia itp.) przyjmują się za cenę 2 kor. od 100 egz. dla zamiejscowych, a 1 kor. od 100 egz. dla miejscowych prenumeratów.

Do nabycia w trafikach:

TUTKI „KOSMOS“
ze ZŁOTYM
USTNIKIEM

124 2 50
z fabryki St. Wołoszyńskiego w Krakowie.

Nowe komplikacje.

(Telegr. „N. Reformy“.)

Wiedeń, 16 kwietnia.

Groźba wojny między Bułgarią
a Serbią i Grecją.

Między Bułgarią a Turcją podpisano 10-dniowe zawieszenie broni. — Nie jest wykluczone, że przyjdzie do zawarcia osobnego pokoju między Bułgarią a Turcją, ze względu na niejasne stanowisko innych państw bałkańskich i napięte stosunki między Bułgarią a Grecją i Serbią. Serbowie mimo przyrzeczenia, danego mocarstwom, dostarczyli znowu w ostatnich dniach Czarnogórcom amunicji i innego materiału wojennego. Z tego powodu mocarstwa rozważają myśl rozszerzenia blokady na dot. Durazzo. Także wycofanie wojsk serbskich z pod Skutari, mimo oficjalnego oświadczenia rządu serbskiego, nie nastąpiło. Serbowie domagają się, że nie są pewni, czy ze strony Turków nie nastąpi atak. Wstrzymanie tego ewentualnego ataku zależy jednak tylko od Serbów i Czarnogórców, albowiem rząd turecki polecił już komendantowi Skutari, Essadowi paszy, aby zaprzecił operacji wojennych. Serbowie i Czarnogórcy jednak nie chcą dopuścić do zawiadomienia paszy o tym rozkazie.

Bułgaria nie zgadza się z tą taktyką Serbów i Czarnogórców wobec mocarstw, zarzuca Serbii i Grecji, że z umysłu przewlekają rokowania przedwstępne co do ostatecznego zawarcia pokoju, aby jaknajdłużej zatrzymać armię bułgarską nad Czataldżą. Serbowie bowiem i Grecy chcą przez ten czas zgromadzić jaknajliczniejszą siłę nad rzeką Wardar, koło Saloniki i Monastyr, Grecy budują nawet w Salonice nowe forty ziemne, w oczekiwaniu walki z Bułgarami. Prawie cała armia grecka znajduje się już w Salonice, w Drama i Serres.

Aby te zamiary Grecji sparaliżować, Bułgaria zawarła z Turcją zawieszenie broni, aby móc skierować wszystkie wojska nie tylko z pod Adrianopola, ale także i z pod Czataldży ku Salonice i Monastyr. Rząd bułgarski oświadcza bowiem, że nie pozwoli, aby Serbia nie dotrzymała umowy, zawartej z Bułgarią, przed rozpoczęciem wojny, podług której Monastyr ma należeć do Bułgarii. Ponieważ jednak Serbia nie chce opuścić Monastyr, obawiają się, że przyjdzie także do walki między Bułgarią a Serbią.

W tych warunkach wątpliwa, czy misja Czarikowa, który ma starać się o utrzymanie związku bałkańskiego, będzie miała jakieś powodzenie.

Sofia, 16 kwietnia.

Byli minister poseł Peszew wystosował w Izbie interpelację do rządu, czy znanemu jest nieprzyjazne stanowisko władz serbskich wobec ludności bułgarskiej obszarów zajętych przez wojska serbskie i co rząd uczynił, aby zapewnić poważanie dla narodowości bułgarskiej w Macedonii.

Zawieszenie broni.

Paryż. Ag. Havasa donosi z Konstantynopola: Między stronami, prowadzącymi wojnę, zawarto 10-dniowe zawieszenie broni, które się rozpoczęło w poniedziałek w południe.

Paryż, 16 kwietnia.

„Gaulois“ donosi, jakoby Bułgaria i Turcja zawarły umowę, mocą której obie strony zobowiązały się wstrzymać ogień na linii Czataldży. Możliwym jest — dodaje — że ta umowa doszła do skutku za pośrednictwem Rosji, która obawiała się marszu na Konstantynopol.

Pod Skutari.

Berlin, 16 kwietnia.

„Vossische Ztg.“ donosi z Cetyni: Czarnogórski dowódca generał Martinowicz wyjechał znowu pod Skutari, gdzie na rozkaz króla Mikołaja ma na nowo rozpocząć operacje wojenne.

Konstantynopol, 16 kwietnia. Urzędowo donoszą, że ponieważ rząd serbski na żądanie mocarstw zrzeczoł się ostryliwania i obciążenia Skutari, Porta poleciła komendantowi Skutari po wymianie zdań z komendantem wojsk serbskich wstrzymać ogień przeciw obciążającemu wojskom i ich nie ścigać, nawet gdyby rozpoczęły odwrót.

Rokowania pokojowe.

Ateny, 16 kwietnia.

Agencja ateńska donosi na podstawie informacji z dobrego źródła, że rokowania między państwami związkowymi w sprawie odpowiedzi na ostatnią notę mocarstw będą ukończone za dwa lub trzy dni i wobec tego udzielenie odpowiedzi będzie mogło nastąpić przed niedzielą.

Paryż. Rząd bułgarski delegował na międzynarodową komisję finansową ministra skarbu, Teodorowa.

Podróż cara do Berlina.

(Tel. „Nowej Reformy“.)

Wiedeń, 16 kwietnia.

Wiadomość o zamierzonej podróży cara do Berlina na ślub ks. Wiktoryi Ludwiki nie została dotąd oficjalnie potwierdzona. Z dzienników tutejszych tylko „N. Fr. Presse“ omawia obszernie znaczenie tej podróży, szczególnie ze względu na prawdopodobny udział arcyks. Franciszka Ferdynanda w uroczystościach ślubnych w Berlinie i ze względu na osobiste zetknięcie się w takim razie arcyks. Franciszka z carem. Ale też i podróż arcyks. Franciszka z carem. O ile dotąd wiadomo, arcyksiążka uda się z początkiem czerwca do Berlina na uroczystości jubileuszu 25-letnich rządów cesarza Wilhelma, w październiku zaś uda się do Lipska na odsłonięcie pomnika, który ma stanąć na pamięć bitwy z Napoleonem. W tych uroczystościach weźmie udział także car.

Obrady w parlamencie niemieckim.

(Telegr. „N. Reformy“.)

Berlin, 16 kwietnia.

W parlamencie niemieckim toczyła się w dalszym ciągu dyskusja nad budżetem urzędu spraw zagranicznych. Zaraz po otwarciu posiedzenia sekretarz państwa urzędu spraw zagranicznych Jagow poruszył kwestię zajęcia w Nancy i stwierdził, że przebieg tych zajęć dotychczas znany jest tylko z telegramów Biura Wolfa, zaś oficjalnego sprawozdania dotychczas nie ma. Gdyby potwierdziły się pierwsze doniesienia, to istotnie chodziłoby o zajęcia ubolewania go, dowodzące prawdziwości tego, co kanclerz mówił o szowinizmie we Francji. Ambasador niemiecki w Paryżu otrzymał polecenie zażądania od rządu francuskiego wyjaśnień.

Pos. Ledebur (soc. dem.), przemawiając w sprawie budżetu urzędu spraw zagranicznych, atakował ostro cara rosyjskiego, który ucieka przed polską z całą brutalnością (Twierdzenie to mowcy przerwał prezydent Izby upomnieniem). Panslawizm jest tylko wymysłem polityki cara rosyjskiego. Rząd rosyjski nie ma prawa podawania się za obrońcę interesów słowiańskich na półwyspie bałkańskim. Jeżeli może on tam operować oszustwem panslawistycznym, to winne temu Niemcy i Austria. Rząd niemiecki podsyca plany zabiorcze cara, uprawiając we własnym kraju politykę uciskania Polaków. Rząd austriacki czyni to samo, utrzymując rozdział narodów słowiańskich na trzy obszary państw: Chorwację, Dalmację i Bośnię. — Rząd niemiecki musi urzeczywistnić ideę wolności narodowej. Jeżeli chce osiągnąć rezultat, musi przedewszystkiem we własnym kraju uczynić z Polaków przyjaciół dla siebie, przez co odwrócićmy uwagę od niebezpieczeństwa wojny europejskiej, ponieważ wtenczas Rosja musiałaby się liczyć z niebezpieczeństwem powstania wszystkich swoich obcych zachodnio-europejskich narodów i nie myślałaby o wojnie zabiorczej.

Sekretarz państwa Jagow stanowczo zaprotestował przeciw wywodom Ledebura, zwrócił przeciw carowi rosyjskiemu, panującemu państwa zaprzyjaźnionego i przeciw jego polityce.

Większość mowców, którzy następnie zabierali głos, omawiała zajęcia w Nancy, domagając się zadośćuczynienia.

Pos. Müller Meiningen (post. part. ind.) ostro krytykował politykę niemiecką w Chinach, na co podsekretarz Zimmermann odpowiedział, że urządy spraw zagranicznych lepiej jest poinformowany o tem, co się dzieje w Chinach, od posła, który polega tylko na plotkach.

Wiceprezydent Paasche wyraził życzenie, aby podsekretarz zastanowił się nad tem, czy podobny ton wobec posła jest dopuszczalny. (Okłaski na lewicy, niepokój w Izbie).

Podsekretarz Zimmermann: Niewiem czy dopuszczalna jest podobna krytyka oświadczenia przedstawiciela jednego z państw związkowych przez prezydenta.

Wiceprezydent Paasche: Wcale nie krytykowałem, lecz wyraziłem życzenie, aby podobny ton nie miał miejsca wobec jednego z członków Izby. (Żywe okłaski).

W dalszej dyskusji omawiano głównie reformę służby dyplomatycznej i politykę niemiecką w Azji wschodniej. Następne posiedzenie dzisiaj.

W sprawie zajścia w Nancy.

(Telegr. „Nowej Reformy“.)

Paryż. Agencja Havasa ogłasza następującą notę: Sekretarz niemieckiej ambasady hr. Wedel pojawił się przed południem na Quai d'Orsay, aby w imieniu ambasadora zasięgnąć infor-

macji w sprawie zajścia w Nancy. Szef gabinetu odpowiedział, że zażądał szczegółowych informacji w Nancy i skoro je tylko otrzyma, doniesie ambasadorowi.

Paryż. Agencja Havasa ogłasza następującą notę:

Niemiecki ambasador bar. Schoen zjawił się wczoraj po południu u ministra spraw zewnętrznych Pichona, celem rozmowy w sprawie zajścia w Nancy. Minister Pichon podał do wiadomości ambasadora pierwsze sprawozdanie o zajściu w Nancy, nadesłane do ministerstwa spraw wewnętrznych i dodał, że ministerstwo spraw wewnętrznych celem zupełnego zorientowania się w sprawie tego zajścia i okoliczności, jakie mu towarzyszyły, już przed południem postanowiło wysłać do Nancy dyrektora kontroli w ministerstwie, radcę państwowego Angiera. Wysoki ten urzędnik, który wieczorem odjeżdża do Nancy, zbada zupełnie stan rzeczy.

Choroba papieża.

(Telegr. „N. Reformy“.)

Rzym. Ranny biuletyn o stanie zdrowia papieża donosi, że papież także rano nie miał gorączki. Temperatura 36,7. Kaszel zmniejszył się, oddech regularny. Ogólny stan trwale zadowalający.

Rzym. „Giornale d'Italia“ pisze: Papież spał dzisiaj po południu nieco, poczem spożył mleko, kawę i bulion. Papież wyraził radość, że po tylu dniach słoty znowu zaswieciło słońce. Papież spodziewa się, że pogoda przyniesie jego zdrowiu polepszenie.

Dziennik dodaje do tej wiadomości: Mimo korzystnych symptomów, które każą wnosić o pomyślnym zwrocie w słabość, lekarze zachowują rezerwę i odpowiadają na niecierpliwie zwracane ku nim zapytania, że są pełni nadziei.

„Tribuna“ pisze: Papież przyjął nieco pożywienia. Wrócił też do swego sposobu życia, który pragnie, aby go informowano o wszystkim, co piszą o jego słabości dzienniki, oraz prosił lekarzy, aby mu pozwolili wstać z łóżka. Informacja z godziny 4 po południu potwierdza, że polepszenie w stanie zdrowia papieża trwa dalej. Papież także i dzisiaj nie ma gorączki.

Rzym. Ogłoszony o godz. 7 wieczorem biuletyn o stanie zdrowia papieża opiewa: Temperatura podniosła się w ciągu wieczora na 38,2. Objawy grypy w piersiach trochę się pogorszyły. Stan sił jest w dalszym ciągu dobry. Podpisani: Marchisafa i Amici.

Podział okręgów wyborczych.

(Telefonem).

Lwów, 16 kwietnia.

Okręgi wyborcze w klasie cenuszowej większych miast przedstawiają się po uchwaleniu subkomitetu w następujący sposób. Okręgi polskie:

Lwów ma wyborców bez Rusinów 16.113, a 9 posłów, Kraków razem z Podgórzem ma wyborców 9812, a 8 posłów; Wieliczka została na razie wyłączona, nie wiadomo bowiem na razie, gdzie będzie przyłączona.

Tarnów liczy 2363 wyborców, a 2 posłów, Białą z Lipnikiem 950 wyborców i 1 posła, Nowy Sącz 1887 wyborców i 1 posła, Bochnia i Wadowice 1854 wyborców i 1 posła, Rzeszów 1973 wyborców i 2 posłów, Jasło-Gorlice 1861 wyborców i 1 posła, Sanok, Krosno i Korczyn 520 wyborców bez Rusinów i 1 posła. Przemysły 2760 wyborców bez Rusinów i 2 posłów, Stanisławów-Kniahynin 4298 wyborców bez Rusinów i 2 posłów.

W zawieszeniu jest kwestya, czy Stanisławów ma sam wybierać 2 posłów ze Kniahynin.

Drohobycz liczy bez Rusinów 2578 wyborców i 1 posła, Kołomyja 3095 wyborców bez Rusinów i 2 posłów, Tarnopol i Zagrobel 2018 wyborców bez Rusinów i 1 posła, Jarosław 1164 wyborców bez Rusinów i 1 posła, Sambor i Turka 1618 wyborców bez Rusinów i 1 posła, Strzyż 1634 wyborców bez Rusinów i 1 posła, Brzeżany, Złoczów i Zagrobel 1500 wyborców i 1 posła, Brody i Brody Stare 933 wyborców bez Rusinów i 1 posła, Jaworów, Gródek, Zółkiew, Sokół 2627 wyborców i 1 posła. Rusini otrzymują w kurii cenuszowej większych miast 5 mandatów.

Następnie uchwałił subkomitet ustalić okręgi wyborcze w klasie powszechnej większych miast, a mianowicie okręgi polskie: Kraków-Podgórze 2 posłów, Tarnów-Wieliczka-Bochnia-Wadowice-Biała-Lipnik-Nowy Sącz 1 posła, Przemysły-Rzeszów-Jarosław-Gorlice-Jasło-Sanok-Krosno 1 posła, Lwów 2 posłów, Brody-Brody Stare-Sokal-Tarnopol-Zagrobel-Złoczów-Brzeżany-Gródek-Zółkiew 1 posła, Kołomyja-Sniatyn-Stanisławów, ewentualnie Kniahynin i posła, Drohobycz-Strzyż-Sambor 1 posła.

Okręgi ruskie: Przemysły-Sambor-Strzyż-Jaworów-Drohobycz-Jarosław 1 posła, Lwów-Brody-Sokal-Tarnopol-Zagrobel-Złoczów-Brzeżany-Gródek-Zółkiew 1 posła, Kołomyja-Sniatyn-Stanisławów 1 posła. W zawieszeniu pozostał Kniahynin.

Lwów, 16 kwietnia.

Po południu obradował subkomitet komisji dla reformy wyborczej nad okręgami w kurii wiejskiej. W czasie dyskusji wyłoniły się najrozmaitsze projekty. Najbardziej charakterystyczne różnice zaznaczyły się w dwóch kierunkach: co do ilości polskich mandatów na

wschodzie i co do ilości dwumandatowych okręgów.

Pos. Rutowski przedstawił następującą kompromisową propozycję co do okręgów polskich: 34 na zachodzie, 2 na pograniczu, 5 okręgów jednomandatowych w Galicji wschodniej i 13 okręgów dwumandatowych we wschodniej Galicji, razem 54 okręgi wyborcze polskie. Dla Rusinów zaś proponuje Rutowski jeden okrąg jednomandatowy w Galicji zachodniej, 13 dwumandatowych i 31 jednomandatowych.

Posel Stapiński domagał się 35 okręgów jednomandatowych dla Galicji zachodniej, a 19 okręgów dla wschodniej.

Posel Ciesński daje Rusinom tylko 44 mandaty, a mianowicie: 10 okręgów dwumandatowych ruskich, 23 okręgi jednomandatowe ruskie i okrąg jednomandatowy w Galicji zachodniej.

Pos. Abrahamowicz daje polskich okręgów dla Galicji zachodniej 32, a dla wschodniej 22.

Do żywej polemiki przyszło między pos. Stapińskim a Abrahamowiczem co do ilości mandatów polskich na wschodzie. Rusini sprzeciwiają się wogóle wielkiej ilości dwumandatowych okręgów mieszanych i chcą je zredukować do jaknajmniejszej ilości i zgodziliby się ostatecznie na 10 takich okręgów.

Propozycję pośredniczącą zgłosił namiestnik, który proponuje dwa okręgi pograniczne. Co się týczy ilości okręgów dwumandatowych, zdaje się, że propozycja namiestnika waha się między 13 a 15.

Dyskusja nad okręgami kurii wiejskiej jest w pełnym toku. — Różnice znacznie się zaostrzyły. Jest jednak nadzieja, że w przeciągu dwóch dni pozostających jeszcze subkomitetowi, różnice, zachodzące w tym kierunku, będą wyrównane.

Z komisji budżetowej.

Lwów, 16 kwietnia.

Wczoraj po południu odbyło się posiedzenie komisji budżetowej. Przeprowadzono ogólną dyskusję nad przewidywanym budżetem i nad kwestyą pokrycia. Zastanawiano się nad prowizoryum budżetowym do końca czerwca r. b. Dyskusja obracała się głównie około tego, czy pokrycie ma być ustanowione w drodze pożyczki, czy podatków.

Większość mowców oświadczyła się za pożyczką. Przyjęto następnie wniosek posła Lea, aby Wydział krajowy przedłożył projekt ustawy krajowej o krajowej Izbie kontroli skarbowej, proponowanej już w nowym statucie krajowym.

Następne posiedzenie komisji odbędzie się w sobotę.

Rokowania czesko-niemieckie.

(Telegr. „N. Reformy“.)

Wiedeń, 16 kwietnia.

Wicemarszałek Sejmu czeskiego i przywódca postów niemieckich do Sejmu czeskiego poseł Urban był wczoraj na jednogodzinnej konferencji u hr. Stuergha w sprawie wdrożenia rokowań, celem umożliwienia zwolnienia krótkiej sesji parlamentarnej dla zapobieżenia brakowi funduszy w kasach krajowych. — Poseł Urban zażądał imieniem Niemców rekompensat na polu językowym i narodowym w zamian za zaniechanie obstrukcji w Sejmie czeskim, w przeciwnym bowiem razie Niemcy nie dopuszczą do obrad sejmowych, a gdyby rząd chciał udzielić królestwu czeskiemu jakichkolwiek zasiłków finansowych, Niemcy grożą opozycją w Radzie państwa.

Strajk w Belgii.

(Telegr. „N. Reformy“.)

Bruksela, 16 kwietnia.

Ilość strajkujących obliczają dotąd na 60 milionów, szkoda zaś, wyrządzona przez strajk, na półtora miliarda franków. W przemyśle węglowym strajk jest prawie zupełny, w przemyśle żelaznym strajkuje przeszło 30 proc. w tkactwie do 50 proc., w przemyśle szklanym strajk jest prawie zupełny. Spokoju jednak dotąd nigdzie nie zakończono. Przedsięwzięto aresztowania w tych miejscowościach, gdzie strajkujący rozszerzali manifesty strajkowe wśród żołnierzy i starali się nakłonić ich do odmówienia posłuszeństwa.

Bruksela. Według wiadomości z południa w okręgu Charleroi zastrajkowało dalszych 11000 robotników. Liczba strajkujących w Verviers wynosi 19000. W kopalniach spoczywa praca zupełnie. W kamieniołomach liczba pracujących trochę wzrosła. Z La Louviere donoszą, że w tymże przemyśle strajkuje 22800 robotników, zaś 22000 pracuje. W przemyśle metalurgicznym strajkuje 19000, pracuje 1000. — W rozmaitych drobnych przemysłach strajkuje 4950, pracuje 1105.

Bruksela. Według dotychczasowych sprawozdań, że wczoraj wieczora w całym kraju panował spokój i nie przyszło do zajść. W okręgu La Louviere liczono 46.000 strajkujących. W zagłębiu Charleroi strajk w górnictwie jest prawie zupełny; na 51.000 robotników pracuje tylko 5000.

„Le Peuple“, organ socjalno-demokratyczny, ocenia liczbę robotników, którzy strajkowali w dniu wczorajszym, na 350.000, twierdzi jednak, że liczba ta dojdzie dzisiaj, względnie jutro, do pół miliona.

Przyłączenie Podgórza do Krakowa.

II. posiedzenie podgórskiej Rady miejskiej.

Kraków, 16 kwietnia.

Wczoraj wieczorem o godzinie szóstej rozpoczęły się dalsze obrady podgórskiej Rady miejskiej w sprawie przyłączenia Podgórza do Krakowa. Prowadzono w dalszym ciągu dyskusję ogólną. Zainteresowanie obradami było wczoraj jeszcze większe, zwłaszcza iż było publiczną tajemnicą, że opozycja uchwalia prowadzić obstrukcję przez wygłaszanie długich mów i stawianie rozmaitych poprawek do uchwalonych przez komisję warunków połączenia.

Przewodniczył burmistrz miasta, poseł Fr. Maryewski. Pierwszy zabrał głos członek opozycji radca Schenker, który wśród częstych wybuchów wesołości radców odczytał bardzo długą obstrukcyjną mowę, wydrukowaną na maszynie. Radca Liban zwrócił uwagę, żeby mowcy odebrano głos, gdyż według regulaminu mowy się wygłasza, a nie odczytuje.

Burmistrz Maryewski stwierdził, że według regulaminu mowy powinny być wygłaszane. Mowca usprawiedliwił się, że czyta „tylko cyfry“, których ośmielił nie jest w stanie.

P. Schenker opamiętał następnie w dalszym ciągu swoją mowę. Radcy podczas tego prowadzili swobodnie pogawędkę, gdyż mowa p. Schenkera nie zasługiwała na poważne traktowanie. W mowie tej zawarty był las rozmaitych zarzutów przeciw przyłączeniu; zarzuty te jednak często nie wspólnego z przyłączeniem nie miały. Między innymi zarzucał p. Schenker, że członkowie komisji nie byli fachowcami i żaden nie jest zawodowym znawcą łączenia miast (sic!), że cyfry przytoczone w sprawozdaniu są fikcyjne, że umowa między Krakowem a Podgórzem jest pogrzebaniem interesów mieszkańców Podgórza. W końcu postawił wniosek, aby Rada wybrała delegację z trzech „doświadczonych“ obywateli i wysłała ich na koszt miasta do Wiednia i do Pragi, oraz do przyłączonych podmiejskich gmin Krakowa, celem obznajomienia się z warunkami połączenia, oraz zełazania, jakie błędy ewentualnie popełniono przy układaniu warunków przyłączenia Podgórza.

Na wniosek p. Libana uchwalono zamknąć dyskusję generalną z uwzględnieniem zapisanych do głosu mowców.

Radca Przybylski, członek opozycji, przemawiał również przeciw przyłączeniu i przytoczył znane już zarzuty. Mowca podkreślał, że Kraków dybie na majątek Podgórza i że koszt Podgórza chce zaciągnąć nową pożyczkę. Gospodarka Krakowa jest zbyt droga. Należy poczekać, aż będzie wybudowany port i kanały. Z połączenia w dzisiejszej chwili Podgórze nie będzie miało żadnych korzyści.

Radca Dr Bobrowski podniósł, że bardzo ważne powody narodowe, ekonomiczne i socjalne przemawiają za połączeniem. Idea Wielkiego Krakowa, podniesiona przez prezydenta dra Lea, zasługuje na uznanie. Małe gminy nie są w stanie zaspokoić potrzeby wszystkich potrzeb ludności miejskiej. Mowca polemizował obszernie z zarzutami przeciwników i wykazywał ich bezzasadność. Nie jest prawdą, że zwolennicy przyłączenia grzebią samodzielną Podgórze. — Należąc do silniejszej jednostki administracyjnej z większą siłą i energią domagać się będzie Podgórze inwestycji wielkomięjskich. Podgórze było już dwa razy dzielnicą Krakowa, a ludność ówczesna witała to połączenie jako podniesienie akt narodowy, nie podnosiła sentymentów lokalnych jako argumenty przeciw przyłączeniu. Mowca jako Polak czuje się wszędzie w Polsce u siebie i dlatego zarządzi „przybysza“, stawiany przez opozycję, przyjmuje ze spokojem. Każdy, kto tutaj obecnie stale mieszka, ma prawo do życia, nie ma tutaj ani obcych, ani swoich. — Wszyscy są równouprawnionymi obywatelami. Przyłączenie Podgórza do Krakowa nikogo nie krzywdzi, przeciwnie, stwarza lepsze warunki rozwoju dla wszystkich warstw. Mowca zakończył krzykiem: „Niech żyje Wielki Kraków, niech żyje nowa jego dzielnica, Podgórze!“

Zabrał głos radca Gadowski i w rozwlekłym przemówieniu powtórzył raz jeszcze wszystkie zarzuty, jakie opozycja podnosi przeciw przyłączeniu.

Odpowiedź referenta.

Po wyczerpaniu dyskusji generalnej zabrał głos referent sprawy połączenia dyr. Rolle, który na wstępie stwierdził, że dwudniowa debata odbywała się w przyzwyczajonych formach parlamentarnych, poczem, posługując się wyczerpującym materiałem statystycznym, wyjaśnił wszystkie sporne punkty, podniesione przez opozycję. W końcu prosił o przyjęcie wniosków komisji i wniosł, aby głosowanie było jawne i imienne.

Burmistrz Maryewski oświadczył, że podał pod głosowanie zasadę połączenia, a potem Rada przejdzie do szczegółowej dyskusji nad warunkami połączenia.

Uchwalono następnie nagły wniosek radcy Rollego i tow. w sprawie wydzielania bezpłatnego parceli pod budowę domu rekodzielniczego w Podgórzu.

Uchwała.

Przystąpiono następnie do głosowania nad zasadą połączenia się z Krakowem.

Głosowanie odbywało się imiennie i jawnie.

Za połączeniem się w zasadzie z Krakowem oddał głos 25 radców — 6 głosowało przeciw.

Za przyłączeniem się głosowali radcy: Aleksandrowicz, Albin, Aronson, dr Bobrowski, Breyer, Dawidowski, dr Emilewicz, Ehr-

lich, dr Fenereisen, dr Górski, Grządziel, Grünberg, Władysław Liban, Łuczko, Mateczny, Matula, Mikstein, Mossoczy, dr Oberlander, Peter, Rappaport, Rolle, Schleichtorn, Stępień, Udziała.

Przećwił głosowali radcy: Ferber, Gadomski, Kaczmarek (wiceburmistrz) Przybylski, Saklarski, Schenker.

Wynik głosowania przyjęto burzliwymi oklaskami. Po ogłoszeniu wyniku głosowania zarządził burmistrz 20-minutową przerwę.

Dyskusja szczegółowa.

Po przerwie rozpoczęła się dyskusja nad poszczególnymi paragrafami umowy o przyłączeniu między Krakowem a Podgórzem.

Opozycyjni mówcy w dyskusji szczegółowej udziału nie wzięli.

Obradowano nad działem pierwszym warunków umowy, obejmującym sprawy polityczne i administracyjne. Artykuły działu tego odnoszą się do mandatu sejmowego i do parlamentu, reformy ordynacji gminnej, ilości mandatów radzieckich dla dzielnicy Podgórze, wiceprezydenta miasta, komisji dla spraw dzielnicy Podgórze, filii magistratu, urzędów państwowych, Kasy oszczędności miasta Podgórze, cementarni, gminy izraelickiej wyznaniowej, zakładu czyszczenia miasta i pow. Kasy chorych.

W dyskusji uchwalono przy odnośnym artykule wysłać telegram do dra Lea, jako prezesa komisji dla reformy wyborczej, by dla dzielnicy Podgórze utworzono osobny mandat do Seimu.

Uchwalono również żądanie, by w Podgórzu pozostał nadal odrębny urząd pocztowy.

Ogółem uchwalono 16 artykułów w myśl obustronnego projektu, poczem o godzinie pół do 12 burmistrz Maryewski odczytał obrady na dzisiaj na godzinę 6 wieczór.

Kronika.

Kraków, środa 16 kwietnia.

Kalendarzyk kościelny: Urbana, Julii i Lamberta.

Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 4 min. 47; zachód o godz. 6 m. 34, długość dnia godzin 13 min. 47.

Prognoza stać! Meteorologicznej w Wiedniu: Pogodnie, nieco cieplej, mierne wiatry.

Teatr miejski imienia Słowackiego: „Jedasz z Karlihu“.

Odczyt prof. dra Stanisława Zatheya o „Dziadach“ Mickiewicza w auli I szkoły realnej przy ul. Słoneckiej o godz. 6 wieczorem.

„Herbatka“ z koncertem wokalem muzycznym, urządzona przez Kolo kobiet Tow. pomocy przemysłowej w Tow. technicznem przy ul. Straszewskiego 1. 28 o godz. 6 wieczorem.

Kinoteatr Towarzystwa Szkoły ludowej (ul. Podwale 6) przedstawienia w dniu powszednie o godz. 4:30 po południu do 11 wieczorem. W niedzielę i święta o godz. 3 do 11 wieczorem.

Wystawa obrazów i rzeźb w Towarzystwie Przyjaciół sztuk pięknych (plac Szczepański). Salon Związku artystów ul. Bracka 1, 6, dom „pod Meduzą“ otwarty od godziny 10 do 1 w południe.

Wystawa przemysłowa w domu Towarzystwa technicznego (ul. Straszewskiego 1. 28).

Teatr miejski we Lwowie: „Anna Karolina“.

Amfiteatr pod Wawelem. Tow. Polska sztuka stosowana wniosła do Rady miejskiej następujące pismo:

Wydział Tow. „Polska Sztuka stosowana“, na posiedzeniu dnia 7 b. m. rozpatrzywszy szczegółowo projekt amfiteatru pod Wawelem inż. J. Kwiatkowskiego, przyszedł do przekonania, że myśl wybudowania amfiteatru w tem miejscu, należy do najszczęśliwszych.

Rozwiązanie ona w sposób najbardziej naturalny, z kształtem terenu i biegiem rzeki zgodny kwestyę zabezpieczenia brzegów Wisły i utrwalenia widowni na pamiętkowy obchód „Wianków“, oraz na różne sporty i widowiska na wodzie, które się tu niewątpliwie rozwijają. Kraków, mimo położenia swego nad wodą, nie dawał dotychczas mieszkańcom swoim pełnej możności korzystania z widoku na ten piękny i zdrowy żywioł, amfiteatr otwiera na Wisłę widok wspaniały i wyzyskuje urok wody w sposób jedyny.

Projekt inż. Kwiatkowskiego ujmuje amfiteatr w kształty proste, monumentalne, jedynie godne sąsiedztwa Wawelu i przynosi miastu nadzwyczaj praktyczną budowlę wodną, a zarazem pamiłkowe dzieło sztuki.

Z tych względów, wydział Tow., wiedziony uczuciem kochania naszego miasta i pragnieniem pomoczenia jego piękności, ośmiela się najgoręcej zaalecić świetnej Radzie miasta Krakowa projekt amfiteatru inż. Jana Kwiatkowskiego i to w tej formie, w jakiej został przez autora przedstawionym.

Krakowskie Towarzystwo oświaty ludowej. Wydział Towarzystwa oświaty ludowej ogłosił sprawozdanie ze swej działalności za rok 1912. — Z pracy tej wyjmujemy następujące ważniejsze dane.

Rok ubiegły wykazuje znacznie obfitszą działalność Towarzystwa w porównaniu z rokiem poprzednim. Liczba czytelników w kraju dochodzi do 1022, zaopatrzonych w 201831 książek. — Oczywiście liczba ta nie odpowiada ilości czytelników, założonych w ciągu lat 30 istnienia Towarzystwa, których było niespełna 1400; znaczna ich część jednak upadła, tak, że obecnie pozostało tylko 1022 czytelników. Lecz i z pośród nich niestety niektórzy będą musieli być zwinięci w najbliższym czasie, ponieważ mimo kilkakrotnych obniżek, do szeregu lat nie nadsyłały sprawozdań, wobec czego istnieje prawdopodobieństwo, że są zupełnie nieczytni.

Dzielnia i usiłowania Towarzystwa nie znajdują należytego i odpowiedniego poparcia ze strony zarządów czytelników, o czem świadczy zanikająca liczba 347 sprawozdań, t. j. zaledwie trzecia część tej ilości, która powinna być nadsyłana.

Nowych czytelników założono 48, a uzupełniono 221 dawnych, wysyłając na ten cel 12931 książek, wartości 10901 koron. Wydało zatem Towarzystwo na same czytelniki 78 proc. swych całorocznych dochodów.

W roku 1912 wygłoszono w czytelniach 367 wykładów. Czytelnia urządziła uroczystości w dniach rocznic narodowych, częstokroć połączone z odczytaniem okolicznościowych przedstawień. Przeciętnie przyjęć można na jednym wykładzie 150 słuchaczy; ze wszystkich korzystało około 60000 osób. W r. 1912 założono jedną bibliotekę ruchomą dla nauczycielstwa powiatu krasińskiego.

Rocznice śmierci Krasińskiego, Krasińskiego, Kotłataja i Skargi uczcił zarząd wydawnictwem kartek z portretami tych zasłużonych mężów i rozpowszechnił je między ludem.

Wypożyczalnia książek wykazuje mniejszą frekwencję wskutek braku środków do zaopatrywania jej coraz nowymi dziełami. Wypożyczalnia, założona w roku 1910, liczy 3000 książek różnej treści. W roku 1912 korzystało z niej 285 czytelników, którzy przeczytali 22642 książek, przeważnie beletrystycznych. Z ośmiu czytelników uzyskano kwotę 308 kor. 40 hal., z czego zakupiono nowe dzieła i pokryto wydatki na biblioteczni i ściąganie zaległych książek kosztem 285 K 40 h.

Rok 1912 skończyło Towarzystwo deficytem 4751 K 19 h.

Z Tow. Wzaj. Pomocy uczniów uniwersytetu Jagiellońskiego.

Istniejąca od wielu lat w Tow. Wzaj. Pomocy uczniów uniwersytetu Jagiellońskiego „Komisja informacyjna“ ma za zadanie pośredniczyć w wynajdywaniu odpowiedniego zajęcia tym członkom Towarzystwa, którzy, anajdując się w ciężkich warunkach materialnych, dzięki jedynie własnej pracy, na chleb powszedni mogą studia uniwersyteckie pomyśleć do końca doprowadzić.

Komisja informacyjna poleca zdolnych korepetytorów, guwernerów i pracowników biurowych, za których sumienną pracę bierze zupełną odpowiedzialność. Zgłoszenia adresować należy: Towarzystwo Wzaj. Pom. U. U. Jag. w Krakowie, ul. Jabłonowskiej 10.

Z „Chóru akademickiego“. Doroczny koncert „Chóru akademickiego“ odbędzie się dnia 7 maja b. r. w sali Starego Teatru. Próby odbywają się we wtorki, czwartki i soboty od godziny 7—8 wieczór.

Strzelanie konkursowe uczniów III gimnazjum. W ubiegły czwartek zakończono kurs nauki strzelania w III gimnazjum im. Sobieskiego w Krakowie, konkursem strzelaniem ostrym nabojami o nagrody. Kierownictwo nauki spoczywało w ręku p. Rudolfa Hanaka, nadporučnika 100 p. p. i p. Władysława Kłosowskiego, prof. III gimnazjum. Do konkursu stanęli uczniowie klasy VII i VIII w liczbie 118. Nagród wyznaczono 26. Rezultaty strzelania były znakomite. — Nagrody otrzymali z klasy VIII: Schwarz, Mazur, Wędrchowski, Morgenstern, Wętkowski, Bawid, Michalski, Czaputiewicz, Kobalski, Edelman, Stobiecki, Jarosz, Szul, Felix, Dąbrowski, Ułmann. — Z klasy VII: Stokłoski Stefan, Troczyński, Jaworski, Nowak, Kollat, Plesnar, Bronner, Straszewski, Gotogórski, Rybak.

Zbrodnia w hotelu. W wczorajszym procesie przeciw Annie Zimelkowej, oskarżonej o dzieciobójstwo, po przesłuchaniu świadków i przemowach prokuratora i obrońcy oskarżonej, dra Romana Bugdaniego, który w obszernym wywodzie wykazywał niewinność Zimelkowej, przysięgli wydali wyrok, uwalniający oskarżoną od winy i kary. Zimelkową wypuszczono na wolność.

Przeniesienie. Namieśnik przeniósł praktykę konceptowego namieśnictwa Antoniego Kopcia ze Lwowa do Nowego Targu.

Telegramy

z dnia 16 kwietnia.

Arceybiskup Bilczowski u cesarza.

Wiedeń. „N. Fr. Presse“ donosi, że arceybiskup lwowski ks. Bilczowski, wracając w najbliższych dniach z Rzymu, zatrzyma się w Wiedniu, gdzie będzie przyjęty przez cesarza na posłuchanie.

W sprawie podatku domowo-czynszowego.

Wiedeń. Wczoraj obradował subkomitet komisji podatkowej dla sprawy nowej o podatku domowo-czynszowym. — W dyskusji zabierał także głos poseł Adolf Gross.

Termin następnego posiedzenia podany będzie w drodze pisemnej.

Reforma prawa górniczego.

Wiedeń. W czasie od 9 do 11 kwietnia odbyła się posiedzenia komisja dla wypracowania reformy prawa górniczego. Na pierwszym posiedzeniu doniósł przewodniczący, że profesor Jaworski z powodu zajęcia innymi pracami zgłosił godność członka komisji, a minister robót

publicznych powołał w jego miejsce profesora uniwersytetu krakowskiego Zolla. Wobec tego, że prace komisji postąpiły już naprzód, postanowiła komisja wybrać komitet redakcyjny dla wypracowania na podstawie uchwalonych zasad projektu ustawy.

Reforma wyborcza do Sejmu śląskiego.

Opawa. Sejm przyjął wniosek nagły posła Türka (niem. nar.), wzywający Wydział krajowy, aby poczynił do dnia 17 b. m. konkretne propozycje w sprawie reformy statutu krajowego i reformy wyborczej sejmowej i gminnej.

Zmiana siedziby dyrekcji.

Wiedeń. „Ungarische Post“ donosi, że kierownictwo ruchu kolei Koszyce-Bogumin przeniesione będzie do jednego z miast węgierskich.

Lekarze austriacy w Bułgarii.

Wiedeń. Rząd bułgarski zwrócił się przed niedawnym czasem do austriackiego zarządu wojkowego z prośbą o wysłanie czterech lekarzy wojkowych, to jest dwóch chirurgów i dwóch internistów do Bułgarii, aby byli pomocnikami w szpitalach bułgarskich w Tracii, gdzie brak lekarzy. Ministerstwo wojny i ministerstwo obrony krajowej spełniły natychmiast tę prośbę i oddały do dyspozycji rządu bułgarskiego lekarzy pułkowych dra Oskara Hanasiewicza, Karola Müllera oraz lekarza pułkowego obrony krajowej Karola Rózićkę, który jako delegaci austriackiego Czerwonego Krzyża odjadą na pole walki. — Oprócz tego austriacki Czerwony Krzyż wysłał lekarza asystenta Włodzimierza Goldschmidta. Wspomniani lekarze wyjechali wczoraj na miejsce przeznaczenia.

Gubernia chełmska.

Petersburg. (Pet. ag. tel.) Minister spraw wewnętrznych wniósł w Dumie projekt ustawy w sprawie organizacji władz gubernialnych i zarządu państwowego policyjnego w gubernii chełmskiej. Minister wniósł, aby projekt ten zatwierdził w bieżącej sesji.

Spór bułgarsko-rumuński.

Petersburg. Wczorajsza konferencja ambasadorska w sprawie bułgarsko-rumuńskiej trwała przez dwie godziny.

Spółgostwo na rzecz Francji.

Speler. W sobotę aresztowano tu pod zarzutem spółgostwa francuskiego oficera inżynierii.

Zbrojenia Francji.

Paryż. Były prezydent ministrów Caillaux oświadczył na zgromadzeniu wyborców swojego okręgu, że prawdopodobnie Francja będzie musiała pójść za przykładem Niemiec i ściągnąć jednorazowy podatek od majątków na cele zbrojenia.

Po zamachu na króla.

Madryt. Tu i w Barcelonie aresztowano wiele osób z powodu zamachu na króla Alfonsa. — Zdaje się, że sprawca zamachu Allegre miał wielu współników.

Starcia w Mongolii.

Urga. (Ag. pet.) Przyszło do starcia między oddziałem mongolskim a chińskim. Chińczycy stracili 400 ludzi i zostawili na polu pięć karabinów maszynowych.

Zawleje śnieżne.

Budapeszt. Wczoraj spadł tu śnieg. Z prowincji nadchodzą wiadomości o zawiejach śnieżnych. Połączenia telegraficzne z Zagrzebiem i Rijeką przywrócone. Sarajewo. Od wczoraj pada tu śnieg. Z kraju donoszą o śnieżycach, które wyrządziły wielkie szkody.

Nicea. Nowa ofiara lotnictwa.

Nicea. Lotnik Gantert spadł z aeroplanem do morza i utonął. Zwłok dotąd nie znaleziono.

Miasto pod wodą.

Ateny. Ministerstwo marynarki zawiadamia. Porucznik okrętowy Bakopolice, który na polecenie swej władzy przełaził zajęty był badaniem morza, odkrył przypadek na dzień morzkiem na wschód od wyspy Lemnos na skałach, określonych na mapie admirałicy angielskiej jako „Lawica Pharos“, w głębokości 5, względnie 25 metrów dokładnie widoczne ruiny, które pozwalają wnioskować, że w tem miejscu, pograżonym jest w morzu starożytne miasto o obwodzie trzech mil. Ministerstwo marynarki zarządziło natychmiast przedsięwzięcie badań naukowych.

Zbrodnica akoya sufrażystek.

London. W miejscowości St. Leonard podpalono wczoraj przed południem dom członka Izby gmin Du Croce. W pobliżu znaleziono odezwy sufrażystek. Szkoda wynosi kilkanaście funtów szterlingów.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca:

Michał Konopiński.

Sanatorium

Tatarów dra Romualda Sas Zurakowskiego. Sezon leśni od 1 maja

Kursa telegraficzne.

Wiedeń, 15 kwietnia. Kursa giełdy wiedeńskiej: Losy: a) procentowe: Austrac. zakładu kredytowego obl. proc. z r. 1880 3-proc. 279.50, Austrackiego zakładu kredy. z obl. proc. z r. 1889 3-proc. 253.—, Uregul. Dunaju z 1870 r. 100 ztr. 5-proc. 276.—, Węg. Banku hip. po 100 ztr. 4-proc. 238.50, Pożyczka serb. prem. po 100 fr. 5-proc. 115.75, b) bezprocentowe: Budapeszteńskie (Basilica) 4 ztr. 27.25, Zakł. kred. dla h. i p. po 100 ztr. 476.—, Clary ztr. 40 m. k. 210.—, Pożyczka m. Lublany 20 ztr. 48.50, Czerwonego krzyża austriack. tow. 10 ztr. 52.25, Czerwonego krzyża węg. tow. o ztr. 31.34, Losy fund. arcyksięcia Rudolfa 10 ztr. 82.—, Turckie oblig. prem. kolei po 400 fr. 228.—, Turckie oblig. prem. kolei proc. 229.35, Losy kom. m. Wiednia z 1874 r. 475.—

Wiedeń, 15 kwietnia. Zamknięcie wczorajszej giełdy po południowej notowano: Akcje: Austr. Zakł. kred. 626.00, węg. Zakł. kredy. 816.—, Anglobanku 336.25, Unionbanku 594.25, Länderb. banku 516.—, Bankverein 512.—, Bodencredit 11 6.—, Galicyjsk. Banku hipotecznego 648.—, Akcje praskiego Banku kredy. 659.50, Kolei państwowych 718.50, kolei południowej 121.25, kolei północnej 493.00, kolei czerniowieckiej —, Alpin 10.3.10, Rima Muranyi 714.25, Praskiego Tow. żelaznego 343.—, Fabryki broni 957.—, Akcje turckie tyt. 324.—, Gal. Kar. Tow. nat. 827.—, Obl. węg. indemniz. —, Renta majowa 84.45, Austr. renta koron. 84.85, Węgier. renta koron. 8.70, 56-letnie Listy Tow. kred. ziemsk. 8.75, 49% Listy Banku hip. 8.60, 4 1/2% Listy Banku hip. 90.25, 5% Listy Banku hip. —, 4% Listy Banku kraj. 85.—, 4 1/2% Listy Banku kraj. 92.—, 4% Gal. Obl. propin. 96.—, 4% Gal. pożyczka kraj. z r. 1893 83.60, 4% pożyczka m. Lwowa 84.—, 4% pożyczka m. Krakowa 81.50, Losy turckie 2 9.75, Marki 117.63, Ruble 253.25, Rosyjsk. pożyczka —, Skoda 845.00, Powsz. B. depoz. —, Usp. sobienie silne.

Wiedeń, 15 kwietnia. Cukier 22.15—22.25; 22.75—22.85 spokojny. Spirytas i nafta niezmiennione.

Berlin, 15 kwietnia. (Zamknięcie giełdy). Nowy Jork 4 0.25, Warszawa krótkie —, Wiedeń krótki 84.85, Austrackie noty 84.90, Rosyjskie noty 21.55, Amerykańskie noty 419.75, 3% pruskie konsule 70.80, włoskie —, 4 1/2 proc. polskie listy zastawne 90.80, Niemiecki bank państwowy 135.—, Austrackie akcje kredy. 97.75, Berliński Towarzystwo handlowe 164.75, Diskonto Komandit 18.37, Austrackie koleje państw. 1.6—, Lombardy 2.75, Kanada Pacific 2.2—, Losy turckie 1.5.60, Hohenlohe 173.00, Phönix 267.37, Gleyhenkirchner 00.25, Hamburg-Ameryka Packetfahrt 148.62, Hausa 311.25, Północny Lloyd 118.50.

Zakład artystyczno-kamieniarski i budowlany
Józefa Kuleszy
naprzeciw cmentarza w Krakowie, posiada wielki wybór gotowych pomników z piaskowca, granitu i marmuru. Podejmujemy się wykonania grobowców w miejscu i na prowincji. Telefon 1359 24 84 0

Tanio i pod bardzo korzystnymi warunkami
do sprzedania
z powodu zmiany miejsca pobytu, bardzo piękna, 18-morgowa realność wraz z budynkami mieszkalnymi i gospodarczymi, z inwentarzem żywym i martwym, tudzież z nowo-wybudowanym młynem o motorze ssąco-gazowym, najnowszej konstrukcji, o sile 38—40 HP. — Wiadomość: K. W. poste restante Mościszewice od Gorlice. Reparat. potrzebny od 30—40 tysięcy koron. 3509 2 4

Od 4 koron
Suknie damskie
od 1 kerony
Sukienki dla dzieci
przyjmuje się do roboty: Grodzka 18 III p. front. 15 27 0

Modniarka
uzdolniona, poszukuje zajęcia w magazynie mód, na wyjazd, lub w miejscu A. M. 1015 poste rest. Kraków. 120 12 0

Potaniało
„duńskie“
Masło deserowe.
Wojciech Olszowski
171 1 0 Kraków
Mały Rynek, róg ul. Szpitalnej.

36.000 kor.
ulożone w przedsiębiorstwo przemysłowe za zabezpieczeniem, lub kupię b. rentowny dom. Zgłoszenia bez pośrednictwa pod K. S. 36 poste restante Kraków, za okazaniem kwitu inseratowego. 173 1 3

Akademik
biegły korepetytor, poszukuje lekcji lub guwernerki, wyjeżdże także za granicę. Zgłoszenia: A. B. poste restante Kraków, za okazaniem legitym. akad. Nr 2793. 160 1 0

MASAŻYSTA
Józef Gabrys
z długoletnią praktyką w zakładach leczniczych, posiadający chlubne polecenia z c. k. klinik, poleca swoje usługi PP. Lekarzom i P. T. Publiczności. 169 Kraków, ul. Studencka 4. 1 6

Uczeń
na ukończeniu siódmej klasy gimnazjalnej, poszukuje miejsca wolnego aspiranta w aptece. Zgłoszenia pod W. G. 170 przyjmuje Administracja „Nowej Reformy“. 170 1 0

Specjalna kucharka
przyjmuje miejsce u małej rodziny w mieście lub na wsi. Kraków, Zyblikiewicza 14, u stróża. 8255

Bracia Tercyarze św. Franciszka
(Bracia Albertanie)
posługujący ubogim
w Krakowie, Różmierz, ul. Krakowska 47
Telefon 206

sprzedają najpowszechniej używane meble gięte, wypłatanie lub z siedzeniem deszczukowym, t. j. krzesła, fotele, kanapy, bujanki, taborety biurowe i salonowe.
Również przyjmują krzesła do wypłatania, naprawy i politurowania.
Krzesła i stoły do wypożyczenia są na składzie. 131 14 0
Wycieraczki kokosowe, oraz własnego wyrobu plecione trzcinowe, w różnych wielkościach.
Chodniki kokosowe do kościołów, urzędów na schody, korytarze i do przedpokoi.

Bardzo wielka ilość osób polecają swoje zdrowie i takowe utrzymują przez używanie
FIGULEK PRZECZYSZCZAJĄCYCH Dª CAUVIN'A
Środek popularny od dłuższego czasu, ekonomiczny, łatwy do użycia. Czystując krew, daje się zastanowić prawie we wszystkich chorobach chronicznych jako: liszaje, reumatyzm, przestarcza katar, dręszcze, zatłakanie, zanik pokarmu u kobiet, gruźlica, osłabienie nerwów, brak apetytu, w wszelkich zapaleniach, mdłościach, anemii, złem trawieniu i powolnym funkcjonowaniu żołądka.
FIGULEKI CAUVIN'a są do nabycia we wszystkich większych aptekach świata, w PARYŻU: Faubourg Saint-Denis, 147

Wynajem samochodów

na godziny, dnie i tygodnie po cenach umiarkowanych. — Zgłoszenia przyjmuje: **Rudolf Wanicki w garażu firmy Benz, Groble 5. Tel. 2502** i w mieszkaniu przy ulicy Szlak 57, I p. 22 19 0

KSIEGA ADRESOWA
stoł. miasta Lwowa
opuszcza prasę na r. 1913.
Księga wychodzi od lat 17 i jest niezbędnym podręcznikiem dla każdego, kto tylko ma stosunki ze stolicą kraju.
Redagowana w sposób przejrzysty i staranny przez Fr. Reichmana. Niskie ceny umożliwiają jej nabycie i osobom prywatnym.
Cena egzemplarza z przesyłką 5 K 56 hal. 900 25 0
Adres redakcji: Lwów - - Grottgera 3.

Znakomite
litewskie 3204 3 4

Masło deserowe
i kuchenne po 3 K 40 hal. za kilo
sprzedaje hurtownie i częściowo

Firma J. FRIEDEKERA
plac Szczepański 9.

Pierwsza krak. elektro-motorowa
Fabryka wyrobów marmurowych
H. STERNBERG i A. FRUCHT
Kraków, Dajwór 14. — Tel. 2180
wykonuje wszelkie roboty meblowe, stołki marmurowe, płytki dla elektro-techników, wykładki sieni po najtańszych cenach. Skład surowych płyt marm. każdego koloru. 3311 2 7

Uczeń IV klasy wydziałowej
poszukuje lekcji. B. M. poste restante Kraków. 118 14 0

Obiady zdrowe i smaczne
po przystępnej cenie. Bonerowska 5, III piętro. 42 26 0

Kapelusze damskie
najświeższe modele paryskie, poleca na obecny sezon
JOZEFA KARMANSKA
Kraków, plac Maryacki 9, I p.
W wielkim wyborze kapelusze zaobno. 14 26 0

Założony w roku 1872
Zakład artystyczno-kamieniarski
BRACI TREMBECKICH
Kraków, ul. Rakowicka 7, tel. 462

wykonuje grobowce i pomniki, tak w miejscu jak na prowincji, oraz poleca wielki wybór pomników gotowych z piaskowca, marmuru i granitu.
31 84 0

Sklep
do wynajęcia zaraz przy ulicy św. Jana na 1. 26. 94 7 0

Szkołka freblowska
Teofil Rydzickiej
przyjmuje dzieci każdego czasu, zapewniając troskliwą opiekę. 20 39 0

Dzwonki elektryczne
instaluje i naprawia najtaniej według najnowszej metody. 363 10 10

H. Niemetz
Optyk i mechanik, ul. Karmelicka 1. 15.

Lovrana
Pension Central.

Jedyny pensjonat polski.
Ceny przystępne.
Dojazd statkiem z Rijeky (Fiume) lub tramwajem elektrycznym z Abacy-Matuglie. 128 22 0

Rzadca drukarni L. K. Górski.